

Sygn. akt: I C 79/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Waclaw
Protokolant:	St. sekr. sądowy Edyta Smolińska- Kasza

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. R.

przeciwko (...)reprezentowanemu przez (...)

o zapłatę

I oddała powództwo

II nie obciąża powoda kosztami procesu na rzecz pozwanego

Sygn. akt I C 79/17

UZASADNIENIE

Powód J. R. wniósł ostatecznie o zasądzenie od pozwanego (...) reprezentowanego przez (...) kwoty 59.140,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 maja do 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za odmowę przyznania mu jako osobie niepełnosprawnej dotacji na prowadzenie działalności gospodarczej oraz po 1.500 zł miesięcznie począwszy od 16 lipca 2015 r. do dnia uprawomocnienia się wyroku z racji utraconych pożytków na skutek tej decyzji i niemożności podjęcia przez niego zatrudnienia w innym charakterze.

W uzasadnieniu swego żądania podniósł, że (...)w B. (dalej: (...)) kierując się wyłącznie subiektywnym przekonaniem, nie mającym uzasadnienia faktycznego i prawnego, rozpatrzyło częściowo pozytywnie jego wniosek z dnia 28 maja 2015 r. o przyznanie środków finansowych na założenie firmy, aby następnie wycofać się z decyzji. Wskazał nadto, że uwzględniona początkowo przez (...) kwota dotacji w wysokości 14.000 zł została celowo zaniżona i nie pozwoliłaby na zakup samochodu z rynku wtórnego o określonych parametrach. W związku z powyższym nie rozpoczął prowadzenia działalności gospodarczej i poniósł z tego tytułu wymierną szkodę. /k. 3-7, 49, 138v/

Pozwany (...)reprezentowany przez (...) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu podał, że roszczenie powoda jest oczywiście bezzasadne, albowiem decyzja o odmowie przyznania na jego rzecz środków na podjęcie działalności gospodarczej została podjęta zgodnie z prawem. Zasady przyznawania dotacji,

stanowiących środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dalej: PFRON), określa bowiem Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2007 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej oraz ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (dalej: ustawa o rehabilitacji). Starosta rozpoznający wniosek powoda kierował się zatem przesłankami § 4 ust. 5 w/w rozporządzenia, był nadto ograniczony wysokością posiadanych funduszy, które oscyływały w dacie złożenia wniosku na poziomie 25.000 zł. Powód łączny koszt prowadzenia działalności określił natomiast na maksymalnie dopuszczalną kwotę 59.140,05 zł, z czego miał zostać sfinansowany zakup samochodu osobowego określonej marki za 45.000 zł. Z tego też względu zaproponowana początkowo powodowi kwota 14.000 zł na zakup niezbędnego sprzętu wydaje się współmierna do profilu działalności, którą chciał prowadzić. Tym bardziej, że wymieniony nie podjął negocjacji w tym zakresie, odmawiając przedstawienia na dwukrotną prośbę pozwanego nowego Biznes Planu. Powyższe skutkowało wydaniem ostatecznie decyzji odmownej. /k. 56-63/

Sąd ustalił, co następuje:

Powód J. R., ur. (...), orzeczeniem (...) w B. z dnia 14 listopada 2012 r. został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, którego istnienie w orzeczeniu datowano od 2005 r. Wymieniony ma obecnie wykształcenie gimnazjalne. Od dnia 15 stycznia 2015 r. jest zarejestrowany w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, bez prawa do zasiłku. Zamieszkuje w G. wraz z matką L. R.. W 2017 r. rozpoznano u powoda padaczkę. W związku ze zdiagnozowanymi schorzeniami powód nie posiada uprawnień do kierowania pojazdami.

/bezsporne; orzeczenie k. 68; świadectwo ukończenia szkoły k. 69, zaświadczenie k. 67; informacja k. 137; zeznania powoda k. 138v-139/

W 2015 r. przeznaczono w planie finansowym PFRON na dofinansowanie w (...) programu rozpoczęcia działalności gospodarczej kwotę 100.000 zł, z której do dnia 28 maja 2015 r. rozdysponowano 75.000 zł. Maksymalna kwota, jaka mogła zostać przyznana wnioskodawcy wynosiła w tym czasie 59.140,05 zł.

/ok. bezsporne/

W dniu 28 maja 2015 r. powód złożył do pozwanego ponowny wniosek o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży detalicznej prowadzonej przez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet oraz działalności polegającej na świadczeniu usług porządkowych. Łączny koszt planowanej działalności powód ustalił na 59.140,05 zł, z czego 44.600 - 45.000 zł miał przeznaczyć na zakup z rynku wtórnego samochodu osobowego typu kombi, jednej ze wskazanych marek ((...) S. (...), T. (...). V. (...)), rocznik 2009-2012; 3000 zł na zakup komputera, 900 zł na zakup aparatu fotograficznego, 600 zł na tusze, 500 zł na odkurzacz, 4.490 zł na zakup sprzętu, 500 zł na zakup drabiny, 250 zł na zakup odzieży ochronnej, 200 zł na oświetlenie oraz 3000 zł na remont i wyposażenie pomieszczeń. Wraz z wnioskiem powód przedstawił pozwanemu Biznes Plan, opis projektowanego przedsięwzięcia wraz z charakterystyką ekonomiczno – finansową, umowę użyczenia lokalu zawartą z matką, oferty cenowe oraz inne niezbędne zaświadczenia.

Pozwany poprosił powoda o uzupełnienie dokumentacji, w tym przedstawienie kserokopii prawa jazdy i sposobu wykorzystania auta w celach gospodarczych.

W związku z powyższym powód złożył 18 czerwca 2015 r. korektę wniosku wraz z, m. in., kserokopiami dokumentów uprawniających członków rodziny, tj. matkę i brata, do prowadzenia pojazdów z jednoczesnym wskazaniem, że będzie korzystał z ich pomocy w zakresie użytkowania auta na cele działalności. Jednocześnie zadeklarował środki własne na poziomie 2.300 zł wskazując, że działalność będzie prowadził indywidualnie, a siedziba firmy będzie mieściła się w jego domu. Opisał, że sprzęt do sprzedaży wysyłkowej będzie pozyskiwał w ramach uczestnictwa w licytacjach komorniczych, skarbowych i innych tego typu, z czym wiąże się konieczność zakupu samochodu.

Na ponowne wezwanie pozwanego celem wyjaśnienia nieścisłości odnośnie deklarowanego wkładu własnego powód złożył 26 czerwca 2015 r. kolejną korektę wniosku, w ramach którego wskazał dalsze, wcześniej nieuwzględnione koszty działalności związane z potrzebą uiszczenia opłaty rejestracyjnej auta - 256 zł, podatku od zakupu auta - 900 zł, składek ZUS - 300 zł oraz OC samochodu - 844 zł. W wyniku powyższego wnioskowana przez niego kwota dotacji wyniosła łącznie 61.440,05 zł.

Dyrektor (...), działający z upoważnienia (...), w dniu 16 lipca 2015 r. uwzględnił częściowo wniosek powoda i zaproponował wymienionemu przyznanie w oparciu o przepisy Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2007 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej oraz ustawy dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji, dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 14.000 zł na zakup sprzętu, urządzeń i materiałów wskazanych we wniosku. Jednocześnie zaproszono powoda do stawienia w dniu 23 lipca 2015 r. celem odbycia dalszych negocjacji w przedmiocie warunków umowy. Powód stawiał się w wyznaczonym terminie wraz z pełnomocnikiem - matką, jednakże nie podjął wtedy merytorycznej dyskusji ukierunkowanej na ustalenie pomocy na niższym poziomie. Powód wyraził niezadowolenie z faktu odmowy przyznania mu całej wnioskowej kwoty, wobec czego to rozmowy zostały przerwane. W związku z zaistniałą sytuacją pozwany pismem z dnia 28 lipca 2015 r. zwrócił się do powoda o ustosunkowanie się co do kwestii wysokości oraz warunków wypłaty przyznanej mu kwoty dofinansowania. W piśmie z dnia 3 sierpnia 2015 r. powód wskazał, że proponowana mu kwota jest niewspółmierna do deklarowanych przez niego kosztów rozpoczęcia działalności. Pozwany wezwał wtedy powoda do przedstawienia nowego Biznes Planu. Powód odmówił wypełnienia przesłanego w tym celu wniosku wskazując, że pierwotnie przedstawiony przez niego plan został już częściowo zaakceptowany i nie ma potrzeby jego zmiany. (...) ostatecznie ocenił wniosek powoda negatywnie z uwagi na wysokie ryzyko niepowodzenia inwestycji i umorzył sprawę.

Powód zaskarżył decyzję (...) do (...), który jej nie uwzględnił. Następnie wniósł skargę do(...), która uchwałą z dnia (...). uznała ją za bezzasadną.

/dowód: wniosek z 28 maja 2015 r. wraz załącznikami k. 17-25; 71-73, 108; oświadczenie k. 74; wykaz aut i urządzeń – załącznik do wniosku k. 76-107; wniosek Wn-O k. 109-112; wniosek Wn-O k. 26; pismo z 10.06.2015 r. k. 27; pismo z 18.06.2015 r. k. 28; pismo z 16.07.2015 r. k. 29; pismo z 03.08.2-15 r. k. 30-31; pismo z 12.08.2-15 r. k. 32; pismo z 18.08.2015 r. k. 33; odpis pełn. K. 113-116; pismo z 22.06.2015 r. k. 119; protokół negocjacji k. 120; pismo z 28.07.2015 r. k. 121; pismo z 07.08.2015 r. k. 122; pismo z 14.04.2014 r. k. 16; pismo z 25.08.2015 r. k. 34; pismo z 26.08.2015 r. k. 35; pismo z 10.09.2015 r. k. 36-38; decyzja z 14.09.2015 r. k. 39; skarga z 27.09.2015 r. k. 40-42; pismo z 23.10.2015 r. k. 43; uchwała k. 44; pismo z 01.12.2015 r. k. 45; zeznania powoda k. 138v-139, B. A. k. 139v-140/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać wypada, że powód przed Sądem sprecyzował, iż dochodzi zapłaty od(...)reprezentowanego przez(...)kwoty 59.140,05 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz za opóźnienie, a także po 1.500 zł miesięcznie począwszy od 16 lipca 2015 r. do dnia uprawomocnienia się wyroku z tytułu naprawienia szkody powstałej na skutek działań podejmowanych przez pozwanego w toku postępowania o przyznanie mu środków finansowych w toku sprawy (...).(....).

Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły załączone przez strony – niekwestionowane pod względem autentyczności oraz merytorycznej zawartości - dokumenty z akt o sygn. (...).(....). Sąd podzielił również jako wiarygodne zeznania pełnomocnika pozwanego Dyrektora (...), B. A. oraz powoda w charakterze strony, przy czym uznał, że w przypadku tego ostatniego stanowią one w dużej mierze wyraz prezentowanego przezeń stanowiska procesowego.

Przechodząc do oceny podstawy faktycznej i prawnej żądania – tu podkreślić należy, że powód wywodzi swe roszczenia z faktu niezgodnego z prawem początkowo bezzasadnego w ocenie powoda obniżenia, a następnie

odmowy całkowitego udzielenia mu przez pozwanego środków finansowych na podjęcie działalności gospodarczej. Biorąc pod uwagę powyższe – przy uwzględnieniu tak sformułowanego stanowiska strony powodowej – uznać należało, że podstawy swych roszczeń powód upatruje w szeroko pojętej odpowiedzialności odszkodowawczej, których odzwierciedleniem jest treść art. 417 k.c. w zw. z art. 415 k.c.

W realiach niniejszej sprawy bezspornym przy tym pozostaje okoliczność, że w sprawie najpierw, tj. 16 lipca 2015 r., zapadło rozstrzygnięcie Dyrektora (...), (działającego z upoważnienia (...)), przesądzające, że wnioskodawca – powód może otrzymać środki w wysokości 14.000 zł na zakup sprzętu, urządzeń i materiałów celem rozpoczęcia wnioskowanej działalności gospodarczej, następnie zaś – wobec stanowiska prezentowanego podczas procedury negocjacyjnej, zmierzającej do doprecyzowania i dookreślenia elementów umowy dotyczącej przyznania środków – jego wnioski z dnia 28 maja 2015 r. oceniono negatywnie, co skutkowało umorzeniem sprawy.

Istota sporu sprowadza się zatem w tych warunkach do oceny, czy fakt początkowego częściowego zaakceptowania wniosku J. R., jak też ostatecznie wydania decyzji o odmowie przyznania mu dotacji, stał się przyczyną powstania po jego stronie szkody, oraz czy działanie pozwanego jako przyczynę sprawczą szkody cechowała w tym zakresie co najmniej obiektywnie pojmowana bezprawność.

Poddając analizie omawianą kwestię Sąd uznał w tej mierze stanowisko strony powodowej za chybione.

Wbrew bowiem twierdzeniom zawartym w pozwie pozwany działający przez wyodrębnioną jednostkę organizacyjną – (...) w B. z formalnoprawnego punktu widzenia niewątpliwie podejmował działania zgodne z prawem już w tym znaczeniu, że działał w ramach przyznanych mu kompetencji ustawowych i w oparciu o odpowiednie umocowanie. I tak zwrócić wypada uwagę, że model procedury przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej określają przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.) w związku z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2007 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (Dz.U. Nr 194, poz. 1403 ze zm.)

Co istotne, na procedurę przyznawania tych środków składa się etap rozpatrzenia wniosku przez starostę (§ 4 i 5 rozporządzenia) oraz – w razie pozytywnego rozpatrzenia wniosku – etap negocjacji i zawarcia umowy z wnioskodawcą (§ 6 rozporządzenia). Podkreślić przy tym należy, że dwuetapowość procedury, o której mowa, wynika z ustawy, a nie wyłącznie z rozporządzenia z 2007 r. Rozporządzenie to realizuje bowiem dyspozycję przepisu upoważniającego, tj. art. 12a ust. 3 ustawy. Z powyższego wynika, że zastosowana w sprawie (...) procedura nie odbiegała od standardowej wynikającej z treści przywołanych przepisów.

Po początkowej zatem, częściowej akceptacji wniosku powoda z dnia 28 maja 2015 r., został on zaproszony do udziału w negocjacjach odnośnie do wypracowania szczegółowych postanowień przyszłej umowy, w tym dotyczących ostatecznej wysokości dotacji. W tej natomiast sytuacji nie sposób czynić pozwanemu zarzutu, że uchybił bądź to przepisom prawa, bądź ewentualnie innym regułom powinnościowym nakazującym przyznanie środków i to wyłącznie w wysokości wnioskowanej przez powoda.

O ile też hipotetycznie, w razie całkowitego poniechania rozpoznania wniosku można byłoby się dopatrywać bezprawności np. w postaci nieuzasadnionej beczynności organu, to jednak w tym wypadku taka sytuacja nie zaszła, bowiem wniosek co do zasady rozpoznany został pozytywnie.

Nie sposób natomiast podzielić wynikającego z uzasadnienia pozwu zapatrywania strony powodowej, jakoby pozwany dokonał całkowicie dowolnej – tj. niemającej swego oparcie w faktach oraz obowiązującym prawie – oceny przedmiotowego wniosku ograniczając bez żadnej przyczyny kwotę środków z maksymalnej – wnioskowanej przez powoda, tj. 59.140,05 zł – do 14.000 zł.

Z samego uzasadnienia decyzji z dnia 16 lipca 2015 r. wynika bowiem, że pozwany podejmując ją kierował się przesłankami § 4 ust. 5 rozporządzenia. Zgodnie z tym przepisem organ rozpatrując wniosek bierze pod uwagę: 1) przewidywane efekty ekonomiczne przedsięwzięcia, na które mają być przeznaczone środki; 2) popyt i podaż lokalnego rynku na planowaną działalność; 3) kalkulację wydatków na uruchomienie działalności w ramach wnioskowanych środków; 4) uprawnienia i kwalifikacje wnioskodawcy; 5) wysokość środków własnych wnioskodawcy; 5) wysokość posiadanych środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na ten cel w danym roku. Pozwany wyjaśnił przy tym w decyzji jasno i precyzyjnie, że na akceptację nie zasługiwał przede wszystkim, jako nieuzasadniony, wniosek w zakresie przeznaczenia dotacji na zakup samochodu w przedziale cenowym 44.600 zł - 45.000 zł. Nie negując bowiem co do zasady prawa powoda do przyznania środków umożliwiających mu nabycie pojazdu na cele działalności gospodarczej, nie sposób nie zgodzić się ze stanowiskiem strony pozwanej, że wskazana we wniosku propozycja odnośnie jego standardu, nie znajduje już uzasadnienia w przytaczanych okolicznościach. Wymieniony określił wszak we wniosku, że głównym przedmiotem działalności będzie sprzedaż detaliczna sprzętów przez internet oraz świadczenie usług porządkowych. Rozpatrując w tym kontekście problematykę zakupu pojazdu nie sposób uznać, aby kryteria mógł spełnić wyłącznie jeden z konkretnie wymienionych modeli samochodu osobowego typu kombi o niemalże wartości 44.600 zł - 45.000 zł.

Sytuacja taka zachodzi tym bardziej, że powód w swych zeznaniach sam przyznał przed Sądem, że w razie potrzeby mógłby liczyć na wsparcie znajomych dysponujących samochodem dostawczym.

Jeśli zaś chodzi o działalność polegającą na sprzątaniu, powód wskazał, iż w zakresie przewidywanego usprzętowania firmy, to wymagałaby ona niezbędnych szczotek czy mopów (jak należy domyślać się również typowych środków czystości) co jak się wydaje nie wymaga samochodu o większej ładowności. Tym samym, nie sposób było uznać, by samodzielne prowadzenie firmy sprzątającej z założenia wymagało samochodu o jakim mowa we wniosku, co uzasadniało próbę podjęcia negocjacji ze strony pozwanego w kierunku ustalenia wartości samochodu i udzielonej pomocy w tym zakresie na poziomie niższym niż wnioskowany pierwotnie.

Co więcej powód nie dowiódł – a to na nim zgodnie z art. 6 k.c. ciążył ten obowiązek – aby pozwany podejmując określone decyzje i działania dopuścił się dyskryminacji z uwagi na stan zdrowia wnioskodawcy. Na analizę zakupu pojazdu za określoną cenę nie miał wszak wpływu fakt choroby powoda.

Istotne jest przy tym, że powód zaproszony na wzmiankowane negocjacje z pozwanym – w tym również odnośnie kwoty proponowanej dotacji - nie podjął czynnej współpracy ograniczając się do potwierdzenia swego stanowiska i wyrażenia braku akceptacji dla obniżenia wysokości proponowanych mu środków. Nie sposób w tym miejscu natomiast pominąć okoliczności, że przydzielając środki publiczne organ jest obowiązany działać ze szczególną ostrożnością, kierując się przewidywanymi efektami ekonomicznymi przedsięwzięcia, popytem i podażą rynku lokalnego, kalkulacją wydatków. Brak współdziałania po stronie powoda mógł zatem i w tym kontekście obiektywnie budzić pewne wątpliwości co do pełnego powodzenia gospodarczego jego zamierzeń, co ostatecznie skutkowało negatywną oceną jego wniosku, o czym został poinformowany na piśmie. Powodowi zagwarantowano przy tym środki prawne służące kontroli prawidłowości zapadłego rozstrzygnięcia.

W niniejszej sprawie nie budziła przy tym wątpliwości okoliczność – nie była zresztą kwestionowana przez stronę powodową – że w dacie złożenia wniosku przez J. R. środki przeznaczone w planie finansowym PFRON na dofinansowanie w (...) na 2015 r. były już w przeważającej części rozdysponowane, tj. do kwoty 75.000 zł ze 100.000 zł. W opisanej sytuacji wniosek powoda nie mógł zatem i z tej to przyczyny zostać uwzględniony w całości.

Powtórzyć raz jeszcze w tym miejscu wypada, że podstawę materialno - prawną działań pozwanego stanowiły przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.) w związku z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2007 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (Dz.U. Nr 194, poz. 1403 ze zm.) i pozwany z jednej strony

działał na podstawie i w granicach prawa, z drugiej strony w granicach marginesu jego swobody decyzyjnej, która to w świetle poczynionych wyżej rozważań nie została przekroczona.

Mając na uwadze przytoczone okoliczności, oceniane obiektywnie – a nie przez pryzmat indywidualnej wrażliwości powoda Sąd przyjął, że jego działania nie były niezgodne z prawem i mieściły się w ramach przyznanych tej jednostce kompetencji ustawowych.

Reasumując, Sąd nie stwierdził uchybień, czy nieprawidłowości w działaniach pozwanego, mogących prowadzić do wymiernej szkody.

Co więcej, przy uwzględnieniu, że J. R. roszczenia swe wiąże z działaniami jednostki samorządu terytorialnego, tj. (...), rozważyć należało również, czy wymieniony dochodzi odszkodowania w związku z wydaniem przez (...) w B., działającego z upoważnienia (...), decyzji w przedmiocie rozpatrzenia jego wniosku z dnia 28 maja 2015 r. Podstawę prawną żądania powoda w takim przypadku stanowiłaby treść art. 417⁽¹⁾ § 2 k.c. Z treści tego przepisu wynika jednak, że przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej za szkodę wyrządzoną przez wydanie niezgodnego z prawem orzeczenia sądowego lub ostatecznej decyzji jest stwierdzenie tej niezgodności z prawem we właściwym postępowaniu. Tym samym sąd rozpoznający roszczenie odszkodowawcze nie może samodzielnie ustalić niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego lub decyzji, a swoisty „przedsąd” winien być przeprowadzony we właściwym postępowaniu. Co ważne podkreśla się, że podmiot zainteresowany uzyskaniem odszkodowania obowiązany jest wyczerpać już tok instancji, bowiem komentowany przepis w swoim założeniu nie może zastępować właściwego toku instancji lub stanowić dla niego alternatywy.

W konsekwencji przyjąć trzeba, że sąd rozpoznający sprawę odszkodowawczą nie jest uprawniony do indywidualnej oceny legalności konkretnej decyzji stanowiącej źródło szkody. Skoro bowiem określone skutki prawne wiążą się z obowiązywaniem ostatecznej decyzji, to jej prawna skuteczność nie może być kwestionowana i podważana bezpośrednio w procesie odszkodowawczym, z pominięciem szczególnych zasad postępowania przewidzianego do jej kontroli.

Na marginesie jedynie wskazać wypada, że w przedmiocie możliwości wydania i zaskarżenia decyzji administracyjnej co do rozpatrzenia wniosku o przyznanie dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej wypowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale 7 sędziów z dnia (...) (...). Treść wskazanego judykatu była znana obu stronom.

W realiach niniejszej sprawy nie ulega zatem wątpliwości, że powód nie uzyskał prejudykatu podważającego prawidłowość decyzji zapadłej w toku postępowania (...). Z tego również względu powództwo w omawianym zakresie nie mogło zostać uwzględnione.

Na marginesie jedynie wskazać należy, że nawet w przypadku legitymowania się przez powoda pozytywnym prejudykatem i tak nie zaistniały przesłanki do uwzględnienia powództwa z uwagi na brak wykazania wystąpienia ogólnych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej.

W przypadku bowiem zgłoszenia roszczeń o charakterze odszkodowawczym, niezależnie od podstawy prawnej, niezbędnym jest ustalenie – poza ewentualnymi dodatkowymi kryteriami, (np. bezprawnością sprawcy) - zaistnienia następujących przesłanek: zdarzenia wywołującego szkodę, powstanie szkody i istnienia między nimi normalnego związku przyczynowego. W rezultacie w realiach niniejszej sprawy, dla uwzględnienia roszczenia powoda konieczne byłoby ustalenie, że skutek wydania z naruszeniem prawa decyzji przez pozwanego po stronie powodowej powstała szkoda w wysokości 59.140,05 zł, która była normalnym i przewidywanym następstwem błędów w działalności wyodrębnionej organizacyjnie jednostki prowadzonej przez Powiat, jak też aby utracił dochód na poziomie 1.500 zł miesięcznie. Istotne jest przy tym, że obowiązek wykazania zaistnienia wyżej wskazanych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego, leży po stronie powodowej, która winna przedstawić stosowne twierdzenia i dowody na ich poparcie.

J. R. w toku procesu wskazał ogólnie, że rzekomo doznana przez niego szkoda polega na pozbawieniu go możliwości prowadzenia działalności gospodarczej i czerpania z niej regularnego dochodu. Pomijając kwestię, czy tak określony uszczerbek w majątku powoda mógł powstać właśnie na skutek wydania spornej decyzji, zaznaczyć trzeba, że na tle okoliczności niniejszej sprawy powód nie udowodnił istnienia normalnego związku przyczynowego pomiędzy określoną przezeń szkodą a zdarzeniem mającym je wywołać (wydaniem decyzji).

Kryterium adekwatności (normalności związku przyczynowego), jakie zostało przyjęte w art. 361 § 1 k.c. powoduje bowiem, że odpowiedzialność za szkodę nie może obejmować wszelkich następstw, które pozostają w ogólnym związku przyczynowym z danym zdarzeniem tym bardziej, że często mogą to być następstwa odległe w czasie i przestrzeni. Dlatego też dla stwierdzenia istnienia związku przyczynowego nie wystarcza jakiegokolwiek powiązanie przyczynowe między zachowaniem poszkodowanego a powstaniem lub zwiększeniem szkody, ale tylko pozostające w związku przyczynowym normalnym (typowym) w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2008 r., IV CSK 127/08, M. Praw. 2009, nr 19, s. (...)).

Na tle niniejszej sprawy nie ma natomiast żadnych podstaw do podzielenia poglądu, że określona przez powoda szkoda powstała na skutek wydania spornej decyzji. Przede wszystkim w sprawie (...) częściowo pozytywnie oceniono wniosek powoda z dnia 28 maja 2015 r. proponując mu dotację w wysokości 14.000 zł, niemniej jej ostateczna wysokość i wypłata uzależniona została od podjęcia negocjacji co do warunków przyszłej umowy, z czego powód – pomimo podjęcia przez pozwanego szeregu starań - się nie wywiązał. W tej sytuacji trudno przyjąć, że pomiędzy szkodą opisaną w pozwie a wydaniem decyzji istnieje normalny opisany wcześniej związek przyczynowo-skutkowy.

Tym bardziej zatem brak jest podstaw do uwzględnienia żądań odszkodowawczych strony powodowej.

Mając powyższe na względzie, wobec braku podstaw z art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 415 k.c. i art. 417¹ § 2 k.c., Sąd oddalił powództwo w całości (punkt I wyroku).

Na końcu rozważań wskazać wypada, że Sąd pominął – jako zbędny w świetle przedstawionej argumentacji - wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność dokonania szczegółowego szacunku co do wysokości dochodu, jaki mógłby osiągnąć miesięcznie powód prowadząc działalność gospodarczą.

Dokonując rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd miał na uwadze fakt, że powód jako strona przegrywająca niniejszą sprawą, winien – zgodnie z ogólną zasadą wynikającą z art. 98 k.p.c. - zwrócić pozwanemu koszty niezbędne do jego celowej obrony. Niemniej jednak Sąd stwierdził, że w przedmiotowym przypadku zachodzą przesłanki z art. 102. k.p.c. umożliwiające odstąpienie od obciążenia J. R. kosztami procesu w całości. Za wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu art. 102 k.p.c. rozumie się bowiem sytuację, gdy zasądzenie kosztów na rzecz wygrywającego przeciwnika w całości, a nawet w części, byłoby sprzeczne z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2013 r., V CZ 131/12, niepubl.; z dnia 16 stycznia 2013 r., II CZ 154/12, niepubl.). Do tego rodzaju wypadków zalicza się okoliczności zarówno związane z przebiegiem samego postępowania - charakter dochodzonego roszczenia, jego znaczenie dla strony, przedawnienie roszczenia, subiektywne przekonanie o zasadności roszczenia wsparte na obiektywnych podstawach, jak też leżące poza procesem - a mianowicie sytuację majątkową i życiową strony (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2012 r., I CZ 26/11, niepubl.).

Oczywistym jest przy tym, że zakwalifikowanie konkretnego przypadku, jako „szczególnie uzasadnionego” wymaga rozważenia całokształtu okoliczności sprawy.

Zważywszy na powyższe stwierdzić należy, że w rozpoznawanej sprawie zaistniała sytuacja przemawiająca za nietrafnością stosowania zasady odpowiedzialności za wynik sprawy, jak też uzasadniająca przyjęcie, że obciążenie powoda kosztami procesu kolidowałoby z poczuciem słuszności. Wprawdzie bowiem przedmiotowy spór nie miał charakteru precedensowego, a wykładnia zastosowanych przez Sąd przepisów jest jednolita, tym niemniej podkreślić wypada, że strona przegrywająca znajduje się w trudnej sytuacji majątkowej, a wytaczając powództwo była

subiektywnie przeświadczona o słuszności dochodzonego roszczenia, natomiast strona wygrywająca korzystała ze stałej obsługi prawnej i nie poniosła dodatkowych nakładów na prowadzenie procesu (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 17 listopada 1972 r., I PR 423/72, OSNCP 1973, nr 7 - 8, poz. 138). Z tego też powodu Sąd uznał za właściwe odstąpić od obciążenia J. R. kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego.